

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

Biudžetinė įstaiga Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6169 Faksas (8 5) 239 6319
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre Kodas 1886 05295

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui

2020-12-09 Nr. V-2020-

**DĖL 2020 M. LAPKRIČIO 3 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO
NUTARIMO NR. KT187-N15/2020 ĮGYVENDINIMO**

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas išnagrinėjo konstitucinės justicijos bylą Nr. 8/2019 dėl Lietuvos Respublikos įstatymų, kuriais reguliuojamas tam tikrų programų, fondų arba institucijų finansavimas, nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Konstitucinės justicijos byloje buvo nagrinėjamas pareiškėjos – Lietuvos Respublikos Vyriausybės prašymas Nr. 1B-10/2019 ištirti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui neprieštarauja:

– Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo (2014 m. gegužės 15 d. redakcija) 3 straipsnis, 4 straipsnio 1 dalis (2017 m. gruodžio 5 d. redakcija), 9 straipsnis (su 2019 m. gegužės 16 d. pakeitimais ir papildymu), 10 straipsnio 2 dalis;

– Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnis (su 2018 m. rugsėjo 11 d. pakeitimu), 4 straipsnio 1 dalis (su 2018 m. gruodžio 20 d. pakeitimu), 2 dalis;

– Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 2–4 dalys;

– Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio (2014 m. lapkričio 13 d. redakcija) 1 dalis;

- Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 2 dalis, 3 dalis (2018 m. birželio 30 d. redakcija), 4 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija) 3 punktas;
- Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalis (2017 m. liepos 11 d. redakcija);
- Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondo įstatymo (2012 m. rugsėjo 18 d. redakcija) 3 straipsnis, 4 straipsnio 1 dalis (2018 m. birželio 30 d. redakcija), 5 straipsnio 1 dalis;
- Lietuvos Respublikos sporto įstatymo (2018 m. spalio 18 d. redakcija) 16 straipsnio 2 dalis, 17 straipsnio 2, 3 dalys;
- Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 15 straipsnio 5 dalis (2014 m. gegužės 8 d. redakcija).

Spręsdamas dėl ginčijamų įstatymų nuostatų atitikties Konstitucijai, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad:

- pagal Konstituciją Seimas, kaip Tautos atstovybė, vykdydamas klasikines demokratinės teisinės valstybės parlamento funkcijas, *inter alia* įstatymų leidybos ir biudžetinę funkcijas, gali nustatyti valstybinės politikos įvairiose gyvenimo srityse prioritetus ir jų įgyvendinimo būdus, *inter alia* jiems įgyvendinti būtinų valstybės lėšų šaltinius ir iš šių šaltinių finansuojamas reikmes. Tačiau tai darydamas Seimas privalo paisyti Konstitucijos normų ir principų, *inter alia* kylančių iš konstitucinės valstybės biudžeto sampratos, konstitucinių valstybės biudžeto proceso reikalavimų;
- konstitucinis teisinės valstybės principas yra susijęs su konstituciniu valdžių padalijimo principu, įtvirtintu *inter alia* Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalyje, kurioje nustatyta, kad valdžios galias riboja Konstitucija; pagal Konstituciją Seimas negali nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuriuo būtų apriboti ar paneigti Vyriausybei Konstitucijoje nustatyti įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą; įstatymu paneigus ar apribojus Vyriausybei Konstitucijoje nustatytus įgaliojimus rengti valstybės biudžeto projektą, būtų pažeistas konstitucinis valdžių padalijimo principas, taigi ir Konstitucijos 5 straipsnis;
- Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkte įtvirtinti Seimo įgaliojimai *inter alia* tvirtinti valstybės biudžeto projektą yra sukonkretinti Konstitucijos 131 straipsnio 1 dalyje; Konstitucijos 94 straipsnio 4 punkte įtvirtinti Vyriausybės įgaliojimai *inter alia* rengti valstybės biudžeto projektą ir jį teikti Seimui yra sukonkretinti Konstitucijos 130 straipsnyje; konstitucinis atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės imperatyvas, būtinumas užtikrinti konstitucines asmens teises ir laisves bei apsaugoti kitas Konstitucijoje įtvirtintas vertybes suponuoja Vyriausybės pareigą rengiant valstybės biudžeto projektą ir Seimo pareigą svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą tinkamai atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir

socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius;

- pagal Konstituciją Seimas, kaip Tautos atstovybė, vykdydamas klasikines demokratinės teisinės valstybės parlamento funkcijas, *inter alia* įstatymų leidybos ir biudžetinė funkcijas, gali nustatyti valstybinės politikos įvairiose gyvenimo srityse prioritetus ir jų įgyvendinimo būdus, *inter alia* jiems įgyvendinti būtinų valstybės lėšų šaltinius ir iš šių šaltinių finansuojamas reikmes; atsižvelgiant į parlamentinės respublikos valdymo formą ir konstitucinį Vyriausybės atsakomybės Seimui principą, Vyriausybė, kaip valstybės funkcionavimą užtikrinanti vykdomosios valdžios institucija, vykdydama savo konstitucines funkcijas, *inter alia* vykdydama įstatymus ir rengdama valstybės biudžeto projektą bei vykdydama valstybės biudžetą, turi įgyvendinti Seimo nustatytus valstybinės politikos įvairiose gyvenimo srityse prioritetus; tai savaime nepaneigia konstitucinių Vyriausybės įgaliojimų rengti valstybės biudžeto projektą;

- pagal Konstitucijos 94 straipsnio 4 punktą, 130 straipsnį sudarydama valstybės biudžeto projektą Vyriausybė privalo kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti atitinkamus įstatymais nustatytiems valstybinės politikos tam tikrose gyvenimo srityse prioritetams įgyvendinti būtinų pajamų šaltinius (kartu numatydama konkretų iš šių šaltinių planuojamų gauti lėšų dydį), taip pat planuojamą konkretų lėšų iš šių pajamų šaltinių dydį, skirtą šiems prioritetams (su jais susijusioms reikmėms) įgyvendinti;

- pagal Konstitucijos 67 straipsnio 14 punktą, 131 straipsnio 1 dalį tvirtindamas valstybės biudžetą Seimas privalo kiekvienų metų valstybės biudžete nustatyti atitinkamus įstatymais nustatytiems valstybinės politikos tam tikrose gyvenimo srityse prioritetams įgyvendinti būtinų pajamų šaltinius (kartu nustatydamas konkretų iš šių šaltinių planuojamų gauti lėšų dydį), taip pat planuojamą konkretų lėšų iš šių pajamų šaltinių dydį, skirtą šiems prioritetams (su jais susijusioms reikmėms) įgyvendinti;

- iš konstitucinės valstybės biudžeto sampratos ir konkrečiai – iš Konstitucijos 129 straipsnio nuostatos, kad biudžetiniai metai prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną, išplaukia, kad įstatymais, numatančiais tam tikras išlaidas, negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuriuo būtų paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams;

- Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje yra įtvirtinta įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, samprata: tai yra įstatymai, įpareigojantys užtikrinti valstybės biudžeto santykių įvairiais biudžetiniais metais perimamumą, finansavimo tęstinumą tais išskirtiniais atvejais, kai tam tikriems (ypatingiems, ilgalaikiams, strateginiams) visuomenės ir valstybės uždaviniams kryptingai spręsti lėšų reikia daugiau, negu galima skirti per vienus biudžetinius metus; šiais

įstatymais negali būti numatomos išlaidos valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdienėms reikmėms finansuoti;

- iš Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sąvokos, aiškinamos kartu su Konstitucijos 129 straipsnyje įtvirtinta biudžetinių metų samprata, kyla draudimas kitų metų valstybės biudžete numatyti praėjusiais biudžetiniais metais nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti (visuomenės kasdienėms reikmėms); priešingu atveju būtų paneigtos konstitucinė biudžetinių metų samprata ir su ja susijusios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 3 straipsnio (su 2019 m. birželio 13 d. pakeitimu), 4 straipsnio 1 dalies (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.), 9 straipsnio (su 2020 m. birželio 23 d. pakeitimais), išskyrus jo 4 dalį, 10 straipsnio 2 dalies atitikties Konstitucijai vertinimas atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

1) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo (2014 m. gegužės 15 d. redakcija; TAR, 2014-05-27, Nr. 5729) 3 straipsnis (su 2019 m. birželio 13 d. pakeitimu; TAR, 2019-06-27, Nr. 10367), 9 straipsnio (su 2020 m. birželio 23 d. pakeitimais; TAR, 2020-06-25, Nr. 13965) 1, 2, 5, 6, 7, 8 dalys, 10 straipsnio 2 dalis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Konstitucinis Teismas, argumentuodamas šią nutariamąją dalį, pažymėjo, jog atsižvelgiant į tai, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 3 straipsnyje (su 2019 m. birželio 13 d. pakeitimu) nustatytas teisinis reguliavimas, kuriuo įtvirtinti valstybės biudžeto pajamas sudarantys Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo šaltiniai, nenustatant jų konkrečių dydžių (išskyrus šio straipsnio 7 punkte nurodytas tikslines lėšas, kurių paskirtis negali būti kitokia), vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – automobilių kelių tinklo plėtrai ir jo veikimo užtikrinimui – įgyvendinti būtinus valstybės lėšų šaltinius, kartu neužkertant kelio Vyriausybei kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti ir Seimui kiekvienų metų valstybės biudžete nustatyti konkretų iš šių šaltinių planuojamų gauti lėšų dydį, kuris būtų skirtas šiam prioritetui (su juo susijusioms reikmėms) įgyvendinti. Toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – plėtoti automobilių kelių tinklą ir užtikrinti jo veikimą – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą

būtent biudžetiniams metams, todėl tokiu teisiniu reguliavimu nėra paneigti konstituciniai Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir konstituciniai Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą, kartu ir atitinkamos konstitucinės Vyriausybės ir Seimo pareigos rengiant valstybės biudžeto projektą, svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą tinkamai atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio (su 2020 m. birželio 23 d. pakeitimais) 1, 2, 7, 8 dalyse nustatytas teisinis reguliavimas vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – automobilių kelių tinklo plėtrai ir jo veikimo užtikrinimui – įgyvendinti būtinas reikmes, kartu neužkertant kelio Vyriausybei kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti ir Seimui kiekvienų metų valstybės biudžete nustatyti konkretų šioms reikmėms skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydį. Toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – plėtoti automobilių kelių tinklą ir užtikrinti jo veikimą – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.), 6 dalyje (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.) įtvirtintas teisinis reguliavimas vertintinas kaip nustatantis gautų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų paskirstymą pagal svarbiausius šios programos prioritetus (numatant jiems skirti tam tikrą šios programos lėšų dydį), o ne konkretų visai šiai programai skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydį. Atsižvelgiant į tai, toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – plėtoti automobilių kelių tinklą ir užtikrinti jo veikimą – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Pagal Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 10 straipsnio 2 dalį Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšos gali būti naudojamos tik tokioms valstybės reikmėms, kurios yra nustatytos šio įstatymo 9 straipsnyje ir kurios yra įprastinės (kasdienės) automobilių kelių tinklo plėtros ir veikimo reikmės. Atsižvelgiant į tai, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas vertintinas kaip užtikrinantis Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimą

pagal paskirtį – šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytoms valstybinės politikos prioriteto – automobilių kelių tinklo plėtros ir jo veikimo užtikrinimo – būtinoms reikmėms įgyvendinti. Taigi Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytu teisiniu reguliavimu nėra paneigti konstituciniai Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir konstituciniai Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą, kartu ir atitinkamos konstitucinės Vyriausybės ir Seimo pareigos rengiant valstybės biudžeto projektą, svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą tinkamai atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 3 straipsnis (su 2019 m. birželio 13 d. pakeitimu), 9 straipsnio (su 2020 m. birželio 23 d. pakeitimais) 1, 2, 5, 6, 7, 8 dalys, 10 straipsnio 2 dalis neprieštarauja Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui;

2) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalis ir 9 straipsnio 3 dalis (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.; TAR, 2019-05-24, Nr. 8304) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Konstitucinis Teismas, argumentuodamas šią nutariamąją dalį, pažymėjo, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.) nustatyta konkreti procentais išreikšta valstybės biudžeto pajamas sudarančių akcizo pajamų, gautų už joje nurodytus realizuotus produktus, dalis, kuri skiriama Kelių priežiūros ir plėtros programai, iš kurios lėšų, kaip minėta, finansuojamos įprastinės (kasdienės) automobilių kelių tinklo plėtros ir veikimo reikmės; Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje (2019 m. gegužės 16 d. redakcija,

įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.) nustatytos konkrečios procentais išreikštos valstybės biudžeto pajamos sudarančių akcizo pajamų, gautų už joje nurodytus realizuotus produktus, dalys, kurios skiriamos įprastinei automobilių kelių tinklo plėtros ir veikimo reikmei – specialiajai vietinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimo programai finansuoti. Taigi Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.), 9 straipsnio 3 dalyje (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.) nustatytu teisiniu reguliavimu nepaisoma Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sampratos ir su ja susijusio draudimo įstatymais, kurie nėra valstybės biudžeto įstatymas, numatyti konkrečios dydžio išlaidas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdienėms reikmėms finansuoti. Tokiu teisiniu reguliavimu taip pat paneigiamos iš Konstitucijos 129 straipsnio kylančios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams, ribojami Konstitucijos 94 straipsnio 4 punkte, 130 straipsnyje nustatyti Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkte, 131 straipsnio 1 dalyje nustatyti Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalis (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.), 9 straipsnio 3 dalis (2019 m. gegužės 16 d. redakcija, įsigaliojusi 2020 m. sausio 1 d.) prieštarauja Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Dėl Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio (su 2018 m. rugsėjo 11 d. pakeitimu), 4 straipsnio 1 dalies (su 2018 m. gruodžio 20 d. pakeitimu), 2 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

1) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo (Žin., 2000, Nr. 92-2872) 3 straipsnio (su 2018 m. rugsėjo 11 d. pakeitimu; TAR, 2018-09-19, Nr. 14700) 1–7, 9–13 punktai, 4 straipsnio 1 dalis (2010 m. liepos 2 d. redakcija; Žin., 2010, Nr. 84-4409) neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio (su 2018 m. rugsėjo 11 d. pakeitimu) 1–7, 9–13 punktuose nustatytas teisinis reguliavimas, kuriuo įtvirtinti valstybės biudžeto pajamas sudarantys Aplinkos apsaugos rėmimo programos finansavimo šaltiniai, nenustatant jų konkrečių dydžių (išskyrus šio straipsnio 5–7, 10, 13 punktuose nurodytas tikslines lėšas, kurių paskirtis negali būti kitokia), vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – aplinkos apsaugai – įgyvendinti būtinus valstybės lėšų šaltinius, kartu neužkertant kelio Vyriausybei kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti ir Seimui kiekvienų metų valstybės biudžete nustatyti konkretų iš šių šaltinių planuojamų gauti lėšų dydį, kuris būtų skirtas šiam prioritetui (su juo susijusioms reikmėms) įgyvendinti. Toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – aplinkos apsaugai – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio (su 2018 m. rugsėjo 11 d. pakeitimu) 1–7, 9–13 punktai neprieštarauja Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui;

2) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio 8 punktas (2018 m. rugsėjo 11 d. redakcija; TAR, 2018-09-19, Nr. 14700) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio 8 punkte (2018 m. rugsėjo 11 d. redakcija) nustatyta konkreti procentais išreikšta valstybės biudžeto pajamas sudarančio medžioklės plotų naudotojų mokamo mokesčio už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą dalis, kuri sudaro

Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšas. Kaip minėta, pagal Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatyme nustatytą teisinį reguliavimą šios programos lėšos naudojamos šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytoms įprastinėms (kasdienėms) aplinkos apsaugos reikmėms. Konkrečiai kalbant, įplaukos pagal Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio 8 punktą (2018 m. rugsėjo 11 d. redakcija) naudojamos šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytoms įprastinėms (kasdienėms) aplinkos apsaugos reikmėms. Taigi Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio 8 punkte (2018 m. rugsėjo 11 d. redakcija) nustatytu teisiniu reguliavimu nepaisoma Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sampratos ir su ja susijusio draudimo įstatymais, kurie nėra valstybės biudžeto įstatymas, numatyti konkretaus dydžio išlaidas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdienėms reikmėms finansuoti. Tokiu teisiniu reguliavimu taip pat paneigiamos iš Konstitucijos 129 straipsnio kylančios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams, ribojami Konstitucijos 94 straipsnio 4 punkte, 130 straipsnyje nustatyti Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkte, 131 straipsnio 1 dalyje nustatyti Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio 8 punktas (2018 m. rugsėjo 11 d. redakcija) prieštarauja Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

3) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo (Žin., 2000, Nr. 92-2872) 4 straipsnio 2 dalis prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad pagal Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 4 straipsnio 2 dalį einamaisiais biudžetiniais metais nepanaudotos Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšos ne grąžinamos į valstybės biudžetą, o naudojamos kitais biudžetiniais metais vykdomoms aplinkos apsaugos priemonėms finansuoti.

Taigi Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatyto teisiniu reguliavimu, pagal kurį einamaisiais biudžetiniais metais nepanaudotos Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšos ne grąžinamos į valstybės biudžetą, o naudojamos kitais biudžetiniais metais vykdomoms aplinkos apsaugos priemonėms finansuoti, nepaisoma iš Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sąvokos, aiškinamos kartu su Konstitucijos 129 straipsnyje įtvirtinta biudžetinių metų samprata, kylančio draudimo kitų metų valstybės biudžete numatyti praėjusiais biudžetiniais metais nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti (visuomenės kasdienėms reikmėms). Konstatuotina, kad tokiu teisiniu reguliavimu paneigiamos konstitucinė biudžetinių metų samprata ir su ja susijusios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 4 straipsnio 2 dalis prieštarauja Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Dėl Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 2–4 dalių atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

1) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija; TAR, 2015-06-29, Nr. 10371) 2, 3 dalys neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 2 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas, kuriuo įtvirtinti valstybės biudžeto pajamas sudarantys Atliekų tvarkymo programos finansavimo šaltiniai, nenustatant jų konkrečių dydžių, vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – atliekų tvarkymui – įgyvendinti būtinus valstybės lėšų šaltinius, kartu neužkertant kelio Vyriausybei kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti ir Seimui kiekvienų metų valstybės biudžete nustatyti konkretų iš šių šaltinių planuojamų gauti lėšų dydį, kuris būtų skirtas šiam prioritetui (su juo susijusioms reikmėms) įgyvendinti. Toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – atliekų tvarkymui – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams. Taigi

Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta teisiniu reguliavimu nėra paneigti konstituciniai Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir konstituciniai Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą, kartu ir atitinkamos konstitucinės Vyriausybės ir Seimo pareigos rengiant valstybės biudžeto projektą, svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą tinkamai atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 3 dalyje nustatytos nuolatinei valstybės funkcijai (užtikrinti atliekų tvarkymą) vykdyti būtinos reikmės, finansuojamos iš Atliekų tvarkymo programos lėšų, t. y. įprastinės (kasdienės) atliekų tvarkymo reikmės. Pažymėtina, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 3 dalyje nėra nustatytas konkretus valstybės biudžeto lėšų dydis, skiriamas jose nurodytoms įprastinėms (kasdienėms) atliekų tvarkymo reikmėms. Atsižvelgiant į tai, Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 3 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – atliekų tvarkymui – įgyvendinti būtinas reikmes, kartu neužkertant kelio Vyriausybei kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti ir Seimui kiekvienų metų valstybės biudžete nustatyti konkretų šioms reikmėms skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydį. Toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – atliekų tvarkymui – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 2 ir 3 dalys neprieštarauja Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui.

2) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija; TAR, 2015-06-29, Nr. 10371) 4 dalis prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 4 dalį einamaisiais biudžetiniais metais nepanaudotos Atliekų tvarkymo programos lėšos ne grąžinamos į valstybės biudžetą, o naudojamos kitais biudžetiniais metais vykdomoms atliekų tvarkymo priemonėms finansuoti. Taigi Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 4 dalyje nustatytu teisiniu reguliavimu, pagal kurį nepanaudotos Atliekų tvarkymo programos lėšos ne grąžinamos į valstybės biudžetą, o naudojamos kitais biudžetiniais metais vykdomoms atliekų tvarkymo priemonėms finansuoti, nepaisoma iš Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sąvokos, aiškinamos kartu su Konstitucijos 129 straipsnyje įtvirtinta biudžetinių metų samprata, kylančio draudimo kitų metų valstybės biudžete numatyti praėjusiais biudžetiniais metais nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti (visuomenės kasdienėms reikmėms). Konstatuotina, kad tokiu teisiniu reguliavimu paneigiamos konstitucinė biudžetinių metų samprata ir su ja susijusios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio (2015 m. birželio 23 d. redakcija) 4 dalis prieštarauja Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Dėl Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio (2014 m. lapkričio 13 d. redakcija) 1 dalies 1 punkto, 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto (2020 m. birželio 25 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

1) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio (2014 m. lapkričio 13 d. redakcija; TAR, 2014-12-01, Nr. 18284) 1 dalies 1 punktas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio (2014 m. lapkričio 13 d. redakcija) 1 dalies 1 punkte

nustatyta konkreti mokesčio už aplinkos teršimą dalis, mokama į valstybės biudžetą, kurios tikslinė paskirtis – Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų administravimas ir šioje programoje numatytų aplinkos apsaugos investicinių projektų finansavimas aplinkos ministro nustatyta tvarka, t. y. įprastinės (kasdienės) šio fondo lėšų administravimo ir aplinkos apsaugos reikmės. Pažymėtina, kad pagal tokį teisinį reguliavimą visa į valstybės biudžetą mokama mokesčio už aplinkos teršimą dalis gali būti naudojama tik pagal šią tikslinę paskirtį ir negali būti skiriama jokioms kitoms aplinkos apsaugos reikmėms. Taigi, nors, kaip minėta, pagal Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą teisinį reguliavimą yra nustatyta mokesčio už aplinkos teršimą tikslinė paskirtis (kaupiti lėšos aplinkosaugos priemonėms įgyvendinti), šio įstatymo 10 straipsnio (2014 m. lapkričio 13 d. redakcija) 1 dalies 1 punkte nustatytu teisiniu reguliavimu, pagal kurį konkreti mokesčio už aplinkos teršimą dalis, mokama į valstybės biudžetą, gali būti naudojama tik konkrečioms įprastinėms (kasdienėms) šio fondo lėšų administravimo ir aplinkos apsaugos reikmėms (Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų administravimui ir šioje programoje numatytų aplinkos apsaugos investicinių projektų finansavimui aplinkos ministro nustatyta tvarka), nepaisoma Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sampratos ir su ja susijusio draudimo įstatymais, kurie nėra valstybės biudžeto įstatymas, numatyti konkrečios dydžio išlaidas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdienėms reikmėms finansuoti. Tokiu teisiniu reguliavimu taip pat paneigiamos iš Konstitucijos 129 straipsnio kylančios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams, ribojami Konstitucijos 94 straipsnio 4 punkte, 130 straipsnyje nustatyti Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkte, 131 straipsnio 1 dalyje nustatyti Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio (2014 m. lapkričio 13 d. redakcija) 1 dalies 1 punktas prieštarauja Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti;

2) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (2020 m. birželio 25 d. redakcija; TAR, 2020-07-07, Nr. 15136) 12 straipsnio 1 dalies 1

punktas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad nustatęs, kad Konstitucijai prieštarauja pareiškėjo neginčijamos tuos pačius santykius reguliuojančios nuostatos, kuriomis pakeistas pareiškėjo ginčijamas teisinis reguliavimas, jis privalo tai konstatuoti (2019 m. lapkričio 25 d. nutarimas).

Seimo 2020 m. birželio 25 d. priimtu Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymu, kuris įsigalios 2021 m. sausio 1 d., Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą (2002 m. sausio 22 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais ir (arba) papildymais) išdėsčius nauja redakcija, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (2020 m. birželio 25 d. redakcija) 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytas teisinis reguliavimas, palyginti su nustatytuoju pareiškėjos ginčijamame Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio (2014 m. lapkričio 13 d. redakcija) 1 dalies 1 punkte, šioje konstitucinės justicijos byloje aktualiu aspektu nepakito: juo nustatyta konkreti mokesčio už aplinkos teršimą dalis, mokama į valstybės biudžetą, taip pat nustatyta iš šios mokesčio už aplinkos teršimą dalies gautų lėšų panaudojimo tikslinė paskirtis – Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų administravimas ir šioje programoje numatytų aplinkos apsaugos investicinių projektų finansavimas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Taigi, šiame nutarime konstatavus, kad Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio (2014 m. lapkričio 13 d. redakcija) 1 dalies 1 punktas prieštarauja Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, remiantis tais pačiais argumentais konstatuotina ir tai, kad Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, prieštarauja ir Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (2020 m. birželio 25 d. redakcija) 12 straipsnio 1 dalies 1 punktas.

Dėl Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 2 dalies, 3 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija), 4 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija) 3 punkto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

1) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (Žin., 2009, Nr. 87-3662) 10 straipsnio 2 dalis, 3 dalis (2018 m. birželio 30 d. redakcija; TAR, 2018-07-05, Nr. 11504) neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas, kuriuo įtvirtinti valstybės biudžeto pajamas sudarantys Klimato kaitos programos finansavimo šaltiniai, nenustatant jų konkrečių dydžių (išskyrus šios dalies 4, 5 punktuose nurodytas tikslines lėšas, kurių paskirtis negali būti kitokia), vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – klimato kaitos valdymui – įgyvendinti būtinus valstybės lėšų šaltinius, kartu neužkertant kelio Vyriausybei kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti ir Seimui kiekvienų metų valstybės biudžete nustatyti konkretų iš šių šaltinių planuojamų gauti lėšų dydį, kuris būtų skirtas šiam prioritetui (su juo susijusioms reikmėms) įgyvendinti. Toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – klimato kaitos valdymui – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Taigi Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytu teisiniu reguliavimu nėra paneigti konstituciniai Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir konstituciniai Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą, kartu ir atitinkamos konstitucinės Vyriausybės ir Seimo pareigos rengiant valstybės biudžeto projektą, svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą tinkamai atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje (2018 m. birželio 30 d. redakcija) nustatytas teisinis reguliavimas vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – klimato kaitos valdymui – įgyvendinti būtiną reikmę, kartu neužkertant kelio Vyriausybei kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti ir Seimui kiekvienų metų

valstybės biudžete nustatyti konkretų šioms reikmėms skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydį. Toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – klimato kaitos valdymui – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 3 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija) 7 punkte yra nustatytas maksimalus galimas vieno iš Klimato kaitos programos finansavimo šaltinių dydis, skiriamas tam tikroms įprastinėms klimato kaitos valdymo reikmėms. Pažymėtina, kad Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 3 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija) 7 punkte įtvirtintas teisinis reguliavimas vertintinas kaip nustatantis gautų Klimato kaitos programos lėšų paskirstymą pagal svarbiausius šios programos prioritetus (numatant jiems skirti tam tikrą šios programos lėšų dydį), o ne konkretų visai šiai programai skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydį. Atsižvelgiant į tai, toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – klimato kaitos valdymui – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 2 ir 3 dalys neprieštarauja Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui.

2) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 4 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija; TAR, 2018-07-05, Nr. 11504) 3 punktas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad pagal Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 4 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija) 3 punktą einamaisiais biudžetiniais metais nepanaudotos Klimato kaitos

programos lėšos ne grąžinamos į valstybės biudžetą, o naudojamos kitais biudžetiniais metais vykdomoms tam tikroms klimato kaitos valdymo priemonėms finansuoti. Taigi Klimato kaitos valdymo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija) 3 punkte, pagal kurį einamaisiais biudžetiniais metais nepanaudotos Klimato kaitos programos lėšos ne grąžinamos į valstybės biudžetą, o naudojamos kitais biudžetiniais metais vykdomoms tam tikroms klimato kaitos valdymo priemonėms finansuoti, nepaisoma iš Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sąvokos, aiškinamos kartu su Konstitucijos 129 straipsnyje įtvirtinta biudžetinių metų samprata, kylančio draudimo kitų metų valstybės biudžete numatyti praėjusiais biudžetiniais metais nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti (visuomenės kasdienėms reikmėms). Konstatuotina, kad tokiu teisiniu reguliavimu yra paneigiama konstitucinė biudžetinių metų samprata ir su ja susijusios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 4 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija) 3 punktas prieštarauja Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Dėl Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies (2019 m. gruodžio 10 d. redakcija) nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

pripažinti, kad Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies (2019 m. gruodžio 10 d. redakcija; TAR, 2019-12-19, Nr. 20657) nuostata „Šie atskaitymai įtraukiami į valstybės biudžeto pajamas ir naudojami bendrosioms miškų ūkio reikmėms ir gamtotvarkos priemonėms miškuose finansuoti“ tiek, kiek pagal ją valstybės biudžeto pajamos iš privalomųjų atskaitymų nuo miškų valdytojų pajamų už jų parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką gali būti naudojamos tik bendrosioms miškų ūkio reikmėms ir gamtotvarkos priemonėms miškuose, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad ginčijamoje Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje (2019 m. gruodžio 10 d. redakcija) įtvirtintas

teisinis reguliavimas vertintinas kaip nustatantis konkretaus dydžio tikslinį privalomą mokėjimą į valstybės biudžetą, kuris yra valstybinės politikos prioritetui – miškų tvarkymui ir apsaugai – įgyvendinti skiriamų lėšų šaltinis. Pažymėtina, kad Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje (2019 m. gruodžio 10 d. redakcija) yra nustatyti tokie esminiai privalomo mokėjimo elementai kaip jo objektas, subjektai, dydis. Todėl tokiu teisiniu reguliavimu, pagal kurį nustatytas šis tikslinis privalomas mokėjimas į valstybės biudžetą, savaime nėra paneigti konstituciniai Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir konstituciniai Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą. Pažymėtina, kad Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje (2019 m. gruodžio 10 d. redakcija) įtvirtintas teisinis reguliavimas, kuriuo nustatomos bendrosios miškų ūkio reikmės ir gamtotvarkos priemonės miškuose, kurioms finansuoti skiriamos iš privalomųjų atskaitymų nuo miškų valdytojų pajamų už jų parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką surenkamos valstybės biudžeto lėšos, vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – miškų tvarkymui ir apsaugai – įgyvendinti būtinas reikmes. Todėl juo savaime nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Kitaip vertintinas Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje (2019 m. gruodžio 10 d. redakcija) įtvirtintas teisinis reguliavimas tiek, kiek pagal jį valstybės biudžeto pajamos iš privalomųjų atskaitymų nuo miškų valdytojų pajamų už jų parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką gali būti naudojamos tik pagal šioje dalyje nustatytą paskirtį – bendrosioms miškų ūkio reikmėms ir gamtotvarkos priemonėms miškuose, t. y. įprastinėms (kasdienėms) miškų ūkio tvarkymo reikmėms, būtinoms nuolatinei valstybės funkcijai – miškų tvarkymui ir apsaugai – vykdyti, ir negali būti skiriamos jokioms kitoms reikmėms. Konstatuotina, kad Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje (2019 m. gruodžio 10 d. redakcija) nustatytu teisiniu reguliavimu tiek, kiek pagal jį valstybės biudžeto pajamos iš privalomųjų atskaitymų nuo miškų valdytojų pajamų už jų parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką gali būti naudojamos tik bendrosioms miškų ūkio reikmėms ir gamtotvarkos priemonėms miškuose, nepaisoma Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sampratos ir su ja susijusio draudimo įstatymais, kurie nėra valstybės biudžeto įstatymas, numatyti konkretaus dydžio išlaidas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdienėms reikmėms finansuoti. Tokiu teisiniu reguliavimu taip pat paneigiamos iš Konstitucijos 129 straipsnio kylančios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams, ribojami Konstitucijos 94 straipsnio 4 punkte, 130 straipsnyje nustatyti Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkte, 131 straipsnio 1 dalyje nustatyti Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies (2019 m. gruodžio 10 d. redakcija) nuostata „Šie atskaitymai įtraukiami į valstybės biudžeto pajamas ir naudojami bendrosioms miškų ūkio reikmėms ir gamtotvarkos priemonėms miškuose finansuoti“ tiek, kiek pagal ją valstybės biudžeto pajamos iš privalomųjų atskaitymų nuo miškų valdytojų pajamų už jų parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką gali būti naudojamos tik bendrosioms miškų ūkio reikmėms ir gamtotvarkos priemonėms miškuose, prieštarauja Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Dėl Kultūros rėmimo fondo įstatymo 3 straipsnio, 4 straipsnio 1 dalies (2018 m. birželio 30 d. redakcija), 5 straipsnio (su 2014 m. spalio 21 d. pakeitimu) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

1) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondo įstatymo (2012 m. rugsėjo 18 d. redakcija; Žin., 2012, Nr. 111-5632) 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą tiek, kiek jame nustatytas konkretus (3 procentai) akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką, dydis, sudarantis Kultūros rėmimo fondo lėšas, 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą tiek, kiek jame nustatytas konkretus (10 procentų) praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dydis, sudarantis Kultūros rėmimo fondo lėšas, 3 straipsnio 2 dalies 1 punktą tiek, kiek jame nustatytas konkretus (3 procentai) praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo pajamų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką dydis, numatomas Kultūros rėmimo fondui planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus, 3 straipsnio 2 dalies 2 punktą tiek, kiek jame nustatytas konkretus (10 procentų) praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dydis, numatomas Kultūros rėmimo fondui planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Kultūros rėmimo fondo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose, 2 dalyje nustatyti teisiniu reguliavimu tiek, kiek juo nustatyti konkretūs procentais išreikšti lėšų (pajamų), gautų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką, loterijų ir azartinių lošimų mokesčio, dydžiai, skiriami Kultūros rėmimo fondui finansuoti, nepaisoma Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sampratos ir su ja susijusio draudimo įstatymais, kurie nėra valstybės biudžeto įstatymas, numatyti konkretaus dydžio išlaidas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdienėms reikmėms finansuoti. Tokiu teisiniu reguliavimu taip pat paneigiamos iš Konstitucijos 129 straipsnio kylančios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams, ribojami Konstitucijos 94 straipsnio 4 punkte, 130 straipsnyje nustatyti Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkte, 131 straipsnio 1 dalyje nustatyti Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondo įstatymo (2012 m. rugsėjo 18 d. redakcija; Žin., 2012, Nr. 111-5632) 3 straipsnio 1 dalies 1 punktas tiek, kiek jame nustatytas konkretus (3 procentai) akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką, dydis, sudarantis Kultūros rėmimo fondo lėšas, 3 straipsnio 1 dalies 2 punktas tiek, kiek jame nustatytas konkretus (10 procentų) praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dydis, sudarantis Kultūros rėmimo fondo lėšas, 3 straipsnio 2 dalies 1 punktas tiek, kiek jame nustatytas konkretus (3 procentai) praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo pajamų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką dydis, numatomas Kultūros rėmimo fondui planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus, 3 straipsnio 2 dalies 2 punktas tiek, kiek jame nustatytas konkretus (10 procentų) praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dydis, numatomas Kultūros rėmimo fondui planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

2) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondo įstatymo 4 straipsnio 1 dalis (2018 m. birželio 30 d. redakcija; TAR, 2018-07-11, Nr. 11771) neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Kultūros rėmimo fondo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje (2018 m. birželio 30 d. redakcija) *inter alia* nustatytas maksimalus galimas šio fondo metinių lėšų dydis, skiriamas tam tikrai įprastinei kultūros ir meno reikmei. Pažymėtina, kad ši nuostata vertintina kaip nustatanti gautų Kultūros rėmimo fondo lėšų paskirstymą pagal svarbiausius šio fondo prioritetus (numatant jiems skirti tam tikrą šio fondo lėšų dydį), o ne konkretų visam šiam fondui skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydį. Atsižvelgiant į tai, toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – kultūros ir meno rėmimui – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams. Taigi Kultūros rėmimo fondo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje (2018 m. birželio 30 d. redakcija) nustatytu teisiniu reguliavimu nėra paneigti konstituciniai Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir konstituciniai Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą, kartu ir atitinkamos konstitucinės Vyriausybės ir Seimo pareigos rengiant valstybės biudžeto projektą, svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą tinkamai atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Kultūros rėmimo fondo įstatymo 4 straipsnio 1 dalis (2018 m. birželio 30 d. redakcija) neprieštarauja Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui.

3) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondo įstatymo (2012 m. rugsėjo 18 d. redakcija; Žin., 2012, Nr. 111-5632) 5 straipsnis (su 2014 m. spalio 21 d. pakeitimu; TAR, 2014-11-04, Nr. 15748) tiek, kiek pagal jį draudžiama perduoti Kultūros rėmimo fondo lėšas į valstybės biudžetą ir per kalendorinius metus nepanaudotos šio fondo lėšos lieka jo sąskaitoje ir naudojamos kitais metais, prieštarauja Lietuvos Respublikos

Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad pagal Kultūros rėmimo fondo įstatymo 5 straipsnyje (su 2014 m. spalio 21 d. pakeitimu) nustatytą teisinį reguliavimą draudžiama perduoti Kultūros rėmimo fondo lėšas į valstybės biudžetą arba naudoti jas kitoms, ne Kultūros rėmimo fondo, reikmėms finansuoti; kalendoriniais metais nepanaudotos Kultūros rėmimo fondo lėšos ne gražinamos į valstybės biudžetą, o naudojamos kitais metais įprastinėms kultūros ir meno reikmėms. Taigi Kultūros rėmimo fondo įstatymo 5 straipsnyje (su 2014 m. spalio 21 d. pakeitimu) nustatytu teisiniu reguliavimu tiek, kiek pagal jį draudžiama perduoti Kultūros rėmimo fondo lėšas į valstybės biudžetą ir per kalendorinius metus nepanaudotos šio fondo lėšos lieka jo sąskaitoje ir naudojamos kitais metais, nepaisoma iš Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sąvokos, aiškinamos kartu su Konstitucijos 129 straipsnyje įtvirtinta biudžetinių metų samprata, kylančio draudimo kitų metų valstybės biudžete numatyti praėjusiais biudžetiniais metais nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti (visuomenės kasdienėms reikmėms). Konstatuotina, kad tokiu teisiniu reguliavimu yra paneigiamos konstitucinė biudžetinių metų samprata ir su ja susijusios Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Kultūros rėmimo fondo įstatymo 5 straipsnis (su 2014 m. spalio 21 d. pakeitimu) tiek, kiek pagal jį draudžiama perduoti Kultūros rėmimo fondo lėšas į valstybės biudžetą ir per kalendorinius metus nepanaudotos šio fondo lėšos lieka jo sąskaitoje ir naudojamos kitais metais, prieštarauja Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Dėl Sporto įstatymo 16 straipsnio 2 dalies, 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 2, 3 dalių nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

1) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos sporto įstatymo (2018 m. spalio 18 d. redakcija; TAR, 2018-10-31, Nr. 17451) 16 straipsnio 2 dalis tiek, kiek joje nustatyti konkretūs lėšų (pajamų), gautų iš praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką (2, 2,5, 3 procentai), iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dalies (10 procentų), dydžiai, skiriami planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto

asignavimus sporto projektams įgyvendinti, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad pagal Sporto įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą teisinį reguliavimą, aiškinamą kartu su nustatytuoju 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 1 dalyje, nustatyti konkretaus dydžio valstybės biudžeto pajamų iš praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką (2, 2,5, 3 procentai), iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dalies (10 procentų) šaltiniai įprastinėms (kasdienėms) sporto reikmėms per Sporto rėmimo fondą finansuoti. Paminėtina, kad pagal Sporto įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą šio įstatymo paskirtis yra *inter alia* reglamentuoti sporto finansavimą, t. y. užtikrinti, kad būtų finansuojamas nuolatinės valstybės funkcijos remti sportą vykdymas. Sporto įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas teisinis reguliavimas tiek, kiek juo nustatyti konkretūs procentais išreikšti lėšų (pajamų), gautų iš praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką (2, 2,5, 3 procentai), iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dalies (10 procentų), dydžiai, skiriami įprastinėms (kasdienėms) sporto reikmėms per Sporto rėmimo fondą finansuoti. Kaip minėta, iš Sporto įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyto teisinio reguliavimo matyti, kad tokiu būdu finansuojamas nuolatinės valstybės funkcijos remti sportą vykdymas. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad Sporto įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nustatytu teisiniu reguliavimu tiek, kiek juo nustatyti konkretūs lėšų (pajamų), gautų iš praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką (2, 2,5, 3 procentai), iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dalies (10 procentų), dydžiai, skiriami planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus sporto projektams įgyvendinti, nepaisoma Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sampratos ir su ja susijusio draudimo įstatymais, kurie nėra valstybės biudžeto įstatymas, numatyti konkretaus dydžio išlaidas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdienėms reikmėms finansuoti.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Sporto įstatymo 16 straipsnio 2 dalis tiek, kiek joje nustatyti konkretūs lėšų (pajamų), gautų iš praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką (2, 2,5, 3 procentai), iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dalies (10 procentų), dydžiai, skiriami planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus sporto projektams įgyvendinti, prieštarauja Konstitucijos 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto

nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

2) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija; TAR, 2019-12-27, Nr. 21308) 2 dalies nuostata „Sporto rėmimo fondo administravimui skirtos lėšos negali viršyti 4 procentų metinio Sporto rėmimo fondo biudžeto“, šio straipsnio 3 dalies nuostata „Ne mažiau kaip 10 procentų šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytų lėšų skiriama neįgaliųjų sporto plėtros skatinimo projektams įgyvendinti“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad šiose nuostatose įtvirtintas teisinis reguliavimas vertintinas kaip nustatantis valstybinės politikos prioritetui – sporto rėmimui – įgyvendinti būtinas reikmes, *inter alia* Sporto rėmimo fondo lėšų paskirstymą pagal svarbiausius šio fondo prioritetus (numatant jiems skirti tam tikrą šio fondo lėšų dydį), o ne konkretų visam šiam fondui skiriamų valstybės biudžeto lėšų dydį. Atsižvelgiant į tai, toks teisinis reguliavimas nenustato konkretaus dydžio išlaidų valstybės nuolatinei funkcijai (visuomenės kasdienėms reikmėms) – sporto rėmimui – vykdyti, todėl juo nėra paneigiamos Vyriausybės konstitucinės teisė ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisė ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams. Taigi Sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 2 dalies nuostatoje „Sporto rėmimo fondo administravimui skirtos lėšos negali viršyti 4 procentų metinio Sporto rėmimo fondo biudžeto“, šio straipsnio 3 dalies nuostatoje „Ne mažiau kaip 10 procentų šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytų lėšų skiriama neįgaliųjų sporto plėtros skatinimo projektams įgyvendinti“ įtvirtintu teisiniu reguliavimu nėra paneigti konstituciniai Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir konstituciniai Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą, kartu ir atitinkamos konstitucinės Vyriausybės ir Seimo pareigos rengiant valstybės biudžeto projektą, svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą tinkamai atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 2 dalies nuostata „Sporto rėmimo fondo administravimui skirtos lėšos negali viršyti 4 procentų metinio Sporto rėmimo fondo biudžeto“, šio straipsnio 3 dalies nuostata „Ne mažiau kaip 10 procentų šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytų lėšų skiriama neįgaliųjų sporto plėtros skatinimo projektams įgyvendinti“ neprieštarauja

Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui.

3) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija; TAR, 2019-12-27, Nr. 21308) 2 dalies nuostata „Sporto rėmimo fondo lėšos negali būti perduodamos į valstybės biudžetą arba naudojamos kitoms valstybės reikmėms finansuoti, per metus nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais numatytiems sporto projektams finansuoti“ tiek, kiek pagal ją draudžiama perduoti Sporto rėmimo fondo lėšas į valstybės biudžetą ir per metus nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais numatytiems sporto projektams finansuoti, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad pagal šią Sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 2 dalies nuostatą draudžiama perduoti Sporto rėmimo fondo lėšas į valstybės biudžetą arba naudoti jas kitoms reikmėms, ne sporto projektams finansuoti; per metus nepanaudotos Sporto rėmimo fondo lėšos ne grąžinamos į valstybės biudžetą, o naudojamos kitais metais numatytiems sporto projektams finansuoti. Taigi Sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 2 dalies nuostatoje „Sporto rėmimo fondo lėšos negali būti perduodamos į valstybės biudžetą arba naudojamos kitoms valstybės reikmėms finansuoti, per metus nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais numatytiems sporto projektams finansuoti“ įtvirtintu teisiniu reguliavimu tiek, kiek pagal jį draudžiama perduoti Sporto rėmimo fondo lėšas į valstybės biudžetą ir per metus nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais numatytiems sporto projektams finansuoti, nepaisoma iš Konstitucijos 131 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos įstatymų, numatančių tam tikras išlaidas, sąvokos, aiškinamos kartu su Konstitucijos 129 straipsnyje įtvirtinta biudžetinių metų samprata, kylančio draudimo kitų metų valstybės biudžete numatyti praėjusiais biudžetiniais metais nepanaudotas valstybės biudžeto lėšas valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti (visuomenės kasdienėms reikmėms). Konstatuotina, kad tokiu teisiniu reguliavimu paneigiamos konstitucinė biudžetinių metų samprata ir su ja susijusios Vyriausybės konstitucinės teisės ir pareiga sudaryti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams bei Seimo konstitucinės teisės ir pareiga tvirtinti valstybės biudžetą būtent biudžetiniams metams.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 2 dalies nuostata „Sporto rėmimo fondo lėšos negali būti perduodamos į valstybės biudžetą arba naudojamos kitoms valstybės reikmėms finansuoti, per metus nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais numatytiems sporto projektams finansuoti“ tiek, kiek pagal ją draudžiama perduoti Sporto rėmimo fondo lėšas į valstybės biudžetą ir per metus nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais numatytiems sporto projektams finansuoti, prieštarauja Konstitucijos 129 straipsniui, 131 straipsnio 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti.

4) pripažinti, kad Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija; TAR, 2019-12-27, Nr. 21308) 3 dalies nuostata „Planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus sporto projektams įgyvendinti, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skiriamos šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodyto dydžio lėšos“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Sporto įstatymo 16 straipsnio 2 dalies nuostatų pašalinimas iš teisės sistemos teisės taikymo atžvilgiu iš esmės prilygsta ginčijamos šio įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 3 dalies nuostatos „Planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus sporto projektams įgyvendinti, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skiriamos šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodyto dydžio lėšos“ pakeitimui ir kitokio teisinio reguliavimo nustatymui: įsigaliojus šiam Konstitucinio Teismo nutarimui, Sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 3 dalies nuostata „Planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus sporto projektams įgyvendinti, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skiriamos šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodyto dydžio lėšos“ reikš, kad sporto projektams įgyvendinti per Sporto rėmimo fondą skiriami valstybės biudžeto asignavimai bus priskirti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, tačiau ši nuostata nesuponuos konkretaus kiekvienų metų valstybės biudžete planuojamų asignavimų sporto projektams įgyvendinti dydžio, išreikšto procentais nuo lėšų (pajamų), gautų iš praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką, iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dalies. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo teigti, kad Sporto įstatymo 17 straipsnio (2019 m. gruodžio 12 d. redakcija) 3 dalies nuostata „Planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus sporto projektams įgyvendinti, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skiriamos šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodyto dydžio lėšos“ prieštarauja Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1

dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Dėl Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 15 straipsnio 5 dalies (2014 m. gegužės 8 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai Konstitucinis Teismas nutarė:

pripažinti, kad Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 15 straipsnio 5 dalis (2014 m. gegužės 8 d. redakcija; TAR, 2014, Nr. 5355) neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Argumentuodamas šią nutariamąją dalį, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad įstatymų leidėjas, įgyvendindamas diskreciją pasirinkti nacionalinio visuomeninio transliuotojo finansavimo modelį, yra saistomas iš Konstitucijos, *inter alia* jos 25 straipsnio, kylančios nacionalinio visuomeninio transliuotojo misijos suponuojamo jo nepriklausomumo imperatyvo; kad ir koks nacionalinio visuomeninio transliuotojo finansavimo modelis būtų pasirinktas, turi būti užtikrintas deramas nacionalinio visuomeninio transliuotojo finansavimas, kuris leistų veiksmingai vykdyti konstitucinę nacionalinio visuomeninio transliuotojo misiją. Pagal Konstituciją įstatymų leidėjas, nustatęs tokį nacionalinio visuomeninio transliuotojo finansavimo modelį, pagal kurį pagrindinis nacionalinio visuomeninio transliuotojo finansavimo šaltinis yra valstybės biudžeto lėšos, uždraudžiant nacionaliniam visuomeniniam transliuotojui gauti lėšų už transliuojamą reklamą ir nenumatant kitų reikšmingų finansavimo šaltinių (*inter alia* specialios rinkliavos), privalo užtikrinti, kad planuojant ir tvirtinant valstybės biudžeto asignavimus nacionalinio visuomeninio transliuotojo konstitucinei misijai įgyvendinti nacionalinis visuomeninis transliuotojas nepatirtų politinio spaudimo dėl savo veiklos, *inter alia* transliuojamų programų ir laidų; priešingu atveju, jeigu vienintelis reikšmingas nacionalinio visuomeninio transliuotojo finansavimo šaltinis būtų valstybės biudžeto lėšos ir Vyriausybė rengdama valstybės biudžeto projektą bei Seimas tvirtindamas valstybės biudžetą turėtų plačią diskreciją nuspręsti dėl kiekvienais metais nacionaliniam visuomeniniam transliuotojui skiriamų valstybės biudžeto asignavimų dydžių, būtų sudarytos prielaidos pažeisti institucinį ir redakcinį nacionalinio visuomeninio transliuotojo nepriklausomumą, taigi ir Konstitucijoje įtvirtintą, jos ginamą ir saugomą visuomenės interesą būti informuotai, kitas konstitucines vertybes, kurioms įgyvendinti, puoselėti, saugoti yra skirtas nacionalinio visuomeninio transliuotojo institutas.

Taigi, nors, kaip minėta, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje (2010 m. rugsėjo 30 d. redakcija) numatytas LRT, kaip savarankiško ir nepriklausomo nacionalinio visuomeninio transliuotojo, finansavimo šaltinis – valstybės biudžeto asignavimai jo

misijai vykdyti – yra skirtas įprastinėms (kasdienėms) visuomenės informavimo reikmėms finansuoti, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 15 straipsnio 5 dalyje (2014 m. gegužės 8 d. redakcija) įtvirtintas teisinis reguliavimas vertintinas kaip nustatantis tokį nacionalinio visuomeninio transliuotojo finansavimo modelį, pagal kurį nustačius, kad pagrindinis nacionalinio visuomeninio transliuotojo finansavimo šaltinis yra valstybės biudžeto lėšos, kartu užtikrinama, kad planuojant ir tvirtinant valstybės biudžeto asignavimus nacionalinio visuomeninio transliuotojo konstitucinei misijai įgyvendinti nacionalinis visuomeninis transliuotojas nepatirtų politinio spaudimo dėl savo veiklos. Pabrėžtina, kad tokiu teisiniu reguliavimu sudaromos prielaidos apsaugoti institucinį ir redakcinį nacionalinio visuomeninio transliuotojo nepriklausomumą, taigi ir Konstitucijoje įtvirtintą, jos ginamą ir saugomą visuomenės interesą būti informuotai, kitas konstitucines vertybes, kurioms įgyvendinti, puoselėti, saugoti yra skirtas nacionalinio visuomeninio transliuotojo institutas; tokiu teisiniu reguliavimu taip pat nebuvo paneigti konstituciniai Vyriausybės įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą ir konstituciniai Seimo įgaliojimai tvirtinti valstybės biudžetą, kartu ir atitinkamos konstitucinės Vyriausybės ir Seimo pareigos rengiant valstybės biudžeto projektą, svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą tinkamai atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 15 straipsnio 5 dalis (2014 m. gegužės 8 d. redakcija) neprieštarauja Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 67 straipsnio 14 punkto nuostatai, kad Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsniui, 130 straipsnio nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Vyriausybė, 131 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu, 2 dalies nuostatai, kad negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. lapkričio 3 d. nutarimo nutariamosios dalies 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20 ir 22 punktus, Teisės departamentas siūlo:

1. Pakeisti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalį:

1.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinami konkretūs procentais išreikšti valstybės biudžeto pajamas sudarančių akcizo pajamų dalių, skiriamų finansuoti Kelių priežiūros ir plėtros programai, dydžiai;

1.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti skiriama dalis akcizo pajamų, gautų už realizuotą benzina, dyzelinius degalus, suskystintas dujas, skirtas automobiliams, ir energetinius produktus, kurie pagaminti iš biologinės kilmės medžiagų ar su jų priedais ir skirti naudoti kaip variklių degalai.

2. Pakeisti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 3 dalį:

2.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinami konkretūs procentais išreikšti valstybės biudžeto pajamas sudarančių akcizo pajamų dalių, skiriamų finansuoti specialiajai vietinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimo programai, dydžiai;

2.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog specialiajai vietinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimo programai finansuoti skiriama dalis akcizo pajamų, gautų už realizuotą benzina, dyzelinius degalus, suskystintas dujas, skirtas automobiliams, ir energetinius produktus, kurie pagaminti iš biologinės kilmės medžiagų ar su jų priedais ir skirti naudoti kaip variklių degalai.

3. Pakeisti Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 straipsnio 8 punktą:

3.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinamas konkretus procentais išreikštas Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų dydis (50 procentų medžioklės plotų naudotojų mokamo mokesčio už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą);

3.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšas (įplaukas) sudaro dalis medžioklės plotų naudotojų mokamo mokesčio už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą.

4. Pakeisti Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 4 straipsnio 2 dalį:

4.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinama, kad Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšos, nepanaudotos einamaisiais biudžetiniais metais, yra naudojamos kitiems metams numatytooms priemonėms finansuoti.

5. Pakeisti Atliekų tvarkymo įstatymo 34 straipsnio 4 dalį:

5.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinama, kad Atliekų tvarkymo programos lėšos, nepanaudotos Atliekų įstatymo 34 straipsnio 3 dalyje numatytooms priemonėms finansuoti, perkeliama į kitus biudžetinius metus.

6. Pakeisti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktą:

6.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinamas konkretus procentais išreikštas mokesčio už aplinkos teršimą, išskyrus mokestį už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis ir gaminių ar pakuotės atliekomis, paskirstymas (30 procentų įskaitoma į valstybės biudžetą);

6.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog dalis mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionariųjų ir mobiliųjų taršos šaltinių yra įskaitoma į valstybės biudžetą.

7. Jei Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas bus keičiamas po 2021 m. sausio 1 d., tai turėtų būti keičiamas ne Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktas, o 12 straipsnio 1 dalies 1 punktas (2021 m. sausio 1 d. įsigalios nauja Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo redakcija):

7.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinamas konkretus procentais išreikštas mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionariųjų ir mobiliųjų taršos šaltinių paskirstymas (30 procentų įskaitoma į valstybės biudžetą);

7.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog dalis mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionariųjų ir mobiliųjų taršos šaltinių yra įskaitoma į valstybės biudžetą.

8. Pakeisti Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 3 punktą:

8.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinama, kad Klimato kaitos programos lėšos, nepanaudotos einamaisiais biudžetiniais metais, yra naudojamos kitiems metams numatytoms tam tikroms priemonėms finansuoti.

9. Pakeisti Miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalį:

9.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinama, kad privalomieji 5 procentų atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką naudojami tik bendrosioms miškų ūkio reikmėms ir gamtotvarkos priemonėms miškuose finansuoti.

10. Pakeisti Kultūros rėmimo fondo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą:

10.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinami konkretūs procentais išreikšti akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką, dydžiai, sudarantys Kultūros rėmimo fondo lėšas (3 procentai akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką);

10.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog Kultūros rėmimo fondo lėšas sudaro dalis akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką.

11. Pakeisti Kultūros rėmimo fondo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą:

11.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinami konkretūs procentais išreikšti lėšų, gautų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio, dydžiai, sudarantys Kultūros rėmimo fondo lėšas (10 procentų lėšų, gautų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio);

11.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog Kultūros rėmimo fondo lėšas sudaro dalis lėšų, gautų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio.

12. Pakeisti Kultūros rėmimo fondo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktą:

12.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinamas konkretus procentais išreikštas dalies praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo pajamų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą

tabaką paskirstymas (Kultūros rėmimo fondui numatoma 3 procentai praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo pajamų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką);

12.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog Kultūros rėmimo fondui numatoma dalis praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo pajamų už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką.

13. Pakeisti Kultūros rėmimo fondo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktą:

13.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinamas konkretus procentais išreikštas dalies praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio paskirstymas (Kultūros rėmimo fondui numatoma 10 procentų praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio);

13.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog Kultūros rėmimo fondui numatoma dalis praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio.

14. Pakeisti Kultūros rėmimo fondo įstatymo 5 straipsnį:

14.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinama, kad Kultūros rėmimo fondo lėšos negali būti perduodamos į valstybės biudžetą ir per kalendorinius metus nepanaudotos Kultūros rėmimo fondo lėšos lieka Kultūros rėmimo fondo sąskaitoje ir naudojamos kitais metais.

15. Pakeisti Sporto įstatymo 16 straipsnio 2 dalį:

15.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinami konkretūs procentais išreikšti praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką, loterijų ir azartinių lošimų mokesčio dydžiai (2019 metais – 2 procentai praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką; 2020 metais – 2,5 procento praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką; 2021 metais ir vėlesniais metais – 3 procentai praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką; kiekvienais metais – 10 procentų praėjusių metų faktinių įplaukų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio);

15.2. įtvirtinti bendresnio pobūdžio nuostatą, jog dalis praėjusių metų faktinių įplaukų iš akcizo už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką, loterijų ir azartinių lošimų mokesčio skiriama sporto projektams įgyvendinti.

16. Pakeisti Sporto įstatymo 17 straipsnio 2 dalį:

16.1. atsisakyti nuostatų, kuriomis įtvirtinama, kad Sporto rėmimo fondo lėšos negali būti perduodamos į valstybės biudžetą ir per metus nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais numatytiems sporto projektams finansuoti.

A. Dulevičiūtė-Akimovienė, tel. (8 5) 239 6164, el. p. akvile.duleviciute@lrs.lt

E. Mušinskis, tel. (8 5) 239 6356, el. p. edvinas.musinskis@lrs.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, Gedimino pr. 53, 01109 Vilniaus m., Lietuva (2021-01-06 16:36:47)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Konstitucinio Teismo 2020 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. KT187-N15/2020 įgyvendinimo.
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-12-09 Nr. V-2020-7054
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Andrius Kabišaitis, Departamento direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-12-09 11:28:18 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-XL
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-12-09 11:28:19 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-02-01 11:54:01–2022-01-31 11:54:01
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.5.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2021-01-06 16:36:47)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-01-06 16:36:47 atspausdino Rivena Zegerienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-